

Sygn. akt IX Ca 669/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Barczewski (spr.)
Sędziowie:	SO Bożena Charukiewicz SO Krystyna Skiepmo
Protokolant:	pracownik sądowy Katarzyna Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2020 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko M3 (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 15 czerwca 2020 r., sygn. akt X C 2045/19,

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach II i III w ten sposób, że:

- w punkcie II, ponad należność zasądzoną od pozwanej na rzecz powódki w punkcie I wyroku, zasądza dodatkowo kwotę 5.060,33 (pięć tysięcy sześćdziesiąt 33/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 24 października 2019 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części,

- w punkcie III, zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.610,40 (jeden tysiąc sześćset dziesięć 40/100) zł tytułem kosztów procesu, nakazując ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olsztynie tytułem brakujących wydatków od powódki kwotę 763,91 (siedemset sześćdziesiąt trzy 91/100) zł, zaś od pozwanej 808,25 (osiemset osiem 25/100) zł,

II. oddala apelację w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 331,50 (trzysta trzydzieści jeden 50/100) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Bożena Charukiewicz Jacek Barczewski Krystyna Skiepmo

Sygn. akt IX Ca 669/20

UZASADNIENIE

Powódka A. S. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. kwoty 22.353,52 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 marca 2018 r. do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że jej roszczenie wynika z umowy sprzedaży paneli podłogowych, zawartej z pozwaną dnia 8.01.2018r. Wówczas to złożyła zamówienie m.in. na panele podłogowe marki E. (...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” w ilości 95,2 m⁽²⁾. Ponieważ pozwana nie dysponowała wystarczającą ilością paneli w chwili zakupu, powódka oczekiwała na jego odbiór. Przy odbiorze zamówienia brakowało 5,581 m⁽²⁾ paneli podłogowych, które miały być dostarczone w późniejszym terminie. Jednak w trakcie wykonywania montażu paneli podłogowych wraz z podkładem powódka dostrzegła, iż dostarczone panele podłogowe różnią się kolorem od wcześniej położonych na parterze budynku. Z uwagi na powyższe różnice powódka zgłosiła pozwanej reklamację. W dniu 23 lutego 2018 r. powódka odebrała brakujące około 5 m⁽²⁾ zamówionych wcześniej paneli podłogowych oraz dokonała zakupu dodatkowych 4 m⁽²⁾ paneli. W ostateczności w dniu 23 lutego 2018 r. powódka otrzymała 5 paczek paneli podłogowych, które okazały się zamówionymi wcześniej panelami podłogowymi firmy „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.”. Po przywiezieniu do domu dokupionych kolejnych 5 paczek paneli okazało się, że są one zupełnie innym produktem pod względem technicznym, gdyż nie pasowały one do paneli wcześniej ułożonych i otrzymanych przez powódkę w dniu 8 02 2018r. Złożona przez powódkę reklamacja została odrzucona, pozwana bowiem wskazała, że stwierdzona wada nie jest wadą towaru, bowiem różnica kolorystyczna występuje pomiędzy towarami zakupionymi w różnych okresach i jest to dopuszczalne. Powódka na skutek odrzucenia reklamacji przez pozwaną odstąpiła od umowy wskazując, że sprzedane jej przez pozwanego panele nie były przedmiotem umowy sprzedaży. Powódka dochodziła więc naprawienia szkody wyrządzonej jej w związku z wadliwością wydanego jej przedmiotu od pozwanego jako sprzedawcy, stanowiącego koszt paneli, demontażu i ponownego montażu właściwych paneli, który wynosi według sporządzonego przez jej męża kosztorysu 18.175,56 zł.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenia od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazała, że powódka nie udowodniła dochodzonego roszczenia zarówno co do zasady jak i wysokości. Podała, że zamówione przez powódkę panele podłogowe nie posiadają wady fizycznej, jak również wady, którą można byłoby uznać za wadę istotną, a powódce jako kupującemu została dostarczona rzecz zgodna z zamówieniem. Producent dokonał bowiem jedynie zmiany oznaczeń i kolejki dotychczasowego wyrobu z uwagi na upływ czasu. Był to jedynie zabieg marketingowy i nie wpływał on na jakość i rodzaj zakupionych przez powódkę paneli. Powódka po zgłoszeniu reklamacji dokonała kolejnego zakupu brakujących paneli, a tym samym potwierdziła brak zgłaszanych przez siebie wad. Podała, że powódka od początku jedynie zgłaszała różnicę dotyczącą kolorystyki paneli, zaś dopiero później zgłaszała różnice w konstrukcji paneli tj. zamków łączących je na krótkim boku. W związku z powyższym w ocenie pozwanej nie zachodzą przesłanki do odstąpienia od umowy sprzedaży, a samo roszczenie powódki jest całkowicie niezasadne.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6 431,53 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 marca 2018 roku do dnia zapłaty, w punkcie II w pozostałej części powództwo oddalił, w punkcie III zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 205 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Olsztynie kwotę 1572,16 tytułem zwrotu wydatków, wyłożonych tymczasowo.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

Powódka w 2015 r. zamierzając przeprowadzić remont na parterze jednorodzinnego budynku mieszkalnego w miejscowości Ł. (...), zakupiła od pozwanej i następnie ułożyła panele podłogowe firmy (...) w kolorze D. L. Biały z widoczną V-fugą. Po zgromadzeniu niezbędnych funduszy powódka w 2018 r. przystąpiła do remontu powierzchni poddasza domu zamierzając ułożyć tam dokładnie takie same panele jakie zamówiła w 2015 r.

W dniu 8 stycznia 2018 r. powódka dokonała zakupu i złożyła zamówienie u pozwanej na podstawie dokumentu proforma nr (...) paneli podłogowych „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” w ilości 95,28 m⁽²⁾. Nazwa handlowa zamówionych przez powódkę paneli to „E. (...) U. D. L. biały”. Powódka została poinformowana, że czas oczekiwania na dostarczenie paneli wynosi dwa tygodnie. Powódka w momencie dokonania zamówienia paneli uiściła zaliczkę w wysokości 1.000 zł. W ostateczności panele zostały dostarczone do powódki po upływie miesiąca od dokonania zamówienia. Pozwana na podstawie dokumentu (...)P./ (...) z dnia 09 lutego 2018 r. dostarczyła powódce zamówiony towar w postaci paneli podłogowych „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały” w ilości 89,699 m⁽²⁾. Jednocześnie powódka została poinformowana, że brakująca reszta paneli zostanie dostarczona powódce w późniejszym czasie. Nazwa handlowa dostarczonego powódce produktu to: E. (...) C. D. L. biały. Powódka zleciła położenie paneli pracownikowi budowlanemu, który rozpoczął ich układanie w dniu 14 lutego 2018 r. Po ułożeniu około 30-40 metrów paneli mąż powódki zauważył, że słoje na panelach wyraźnie różnią się od występujących słoje na panelach położonych na parterze domu. Na dzień 17 lutego 2018 r. ułożona w panelach była powierzchnia jednego pokoju, 1/3 korytarza (około 30 metrów). Powódka zgłosiła ten fakt pozwanemu, jednak pomimo zauważenia wyraźnej różnicy w kolorystyce paneli kontynuowała prace. Rodzina pozwanej mieszkała wówczas na parterze remontowanego budynku.

W dniu 23 lutego 2018 r. powódka została zawiadomiona przez pozwaną o dostarczeniu brakującej zgodnie z zamówieniem części paneli. Wówczas powódka dokonała odbioru paneli o nazwie „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały” w ilości 5,979 m⁽²⁾ oraz panele podłogowe „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” w ilości 3,97 m⁽²⁾ oraz inne produkty. Za powyższą fakturę powódka dokonała płatności kartą na kwotę 737,96 zł. W momencie odbioru zamówionego towaru z magazynu powódka stwierdziła, że przygotowany do odbioru towar jest uszkodzony (uszkodzone opakowania paneli, zabrudzone i uszkodzone panele podłogowe), na skutek zastrzeżeń powódki pozwana dokonała wymiany paneli „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały” na panele „(...)U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” twierdząc, że oba asortymenty są takie same.

Pracownicy pozwanej zostali poinformowani przez producenta, że dostarczone panele mają inny zamek zapinający, który wymaga innego montażu paneli.

Po przywiezieniu brakującej ilości paneli do domu powódka przystąpiła do ich montażu. W trakcie montażu pracownicy zatrudnieni przez powódkę zauważyli, iż dowieszone panele nie pasują do już ułożonych (zapięcia paneli nie pasowały do siebie).

W ostateczności powódka zakupiła łącznie od pozwanej: „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały” w ilości 89,699 m⁽²⁾ oraz „(...)U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” w ilości 9,925 m⁽²⁾ oraz niezbędne akcesoria w postaci podkładów oraz listew.

W czasie układania paneli podłogowych na poddaszu powódka wraz z rodziną mieszkała na dole budynku. Remont na poddaszu nie utrudniał swobodnego korzystania z parteru domu.

W dniu 17 lutego 2018 r. powódka po raz pierwszy mailowo dokonała reklamacji zakupionych paneli. W odpowiedzi na zgłoszenie reklamacyjne pozwana pismem z dnia 1 marca 2018 r. poinformowała powódkę, że zgłoszenie reklamacyjne nie zostało uznane, zaś sama reklamacja jako niezasadna została odrzucona.

Pismem z dnia 7 marca 2018 r. powódka odstąpiła od umowy z dnia 8 stycznia 2018 r. Jako podstawę odstąpienia podała niezgodność dostarczonych jej w dniu 9 lutego 2018 r. paneli podłogowe „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.” ze złożonym zamówieniem. Jednocześnie powódka żądała zwrotu ceny sprzedaży paneli w kwocie 3.985,92 zł, demontażu paneli, ich odbioru z miejsca ułożenia oraz zwrotu kwoty 1.200 zł tytułem poniesionych kosztów ułożenia paneli.

Pozwana pismem z dnia 21 marca 2018 r. wskazała na brak podstaw do odstąpienia od umowy sprzedaży, bo jej zdaniem panele odebrane przez powódkę nie miały wady fizycznej. Wyjaśniła, że dostarczone przez nią panele były zgodne z zamówieniem albowiem pomimo innej nazwy handlowej panele te są tym samym produktem odpowiadającym normom jakościowym.

Mailem z dnia 02.03.2018r. pozwana zaproponował powódce zwrot handlowy paneli, wyrażając zgodę na przyjęcie 2 paczek paneli rozpakowanych i pozostałych w nienaruszonych opakowaniach.

Pismem z dnia 22 marca 2018 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 3.985,92 zł tytułem zakupu paneli, demontażu paneli, ich odbioru z miejsca ułożenia oraz zwrotu kwoty 1.200 zł tytułem poniesionych kosztów ułożenia paneli, w terminie do dnia 25 marca 2018 r. Pozwana pismem z dnia 26 marca 2018 r. odmówiła zapłaty żądanej przez powódkę kwoty.

W dniu 21 marca 2019 r. (...) Sp. z o.o. wydało oświadczenie, że panel o strukturze „(...) D. L. biały o klasie ścieralności AC4, grubości 8 mm i strukturze wierzchniej (...) został w niezmienionej specyfikacji technicznej przeniesiony z kolekcji o nazwie (...) linia U. (czasookres obowiązywania w latach 2013-2015) do kolekcji o nazwie (...) linia (...) 8/32 (czasookres obowiązywania lata 2016/2018) jako D. loft biały. Produkt przeniesiono bez zmiany parametrów ze względu na duże zainteresowanie klientów.

Ostatecznie powódka, decydując się na wniesienie powództwa w sprawie, oparła się o kalkulację sporządzoną przez jej męża K. S., z zawodu zajmującego się budownictwem, który określił niezbędne koszty demontażu i montażu prawidłowych paneli i kosztów z prac z tym związanych na łączną kwotę 18.175,56 zł.

Panele podłogowe zamówione przez powódkę w dniu 8 stycznia 2018 r. o nazwie „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.”, potocznie (...) są produktem tego samego rodzaju i jakości, co panele wydane powódce na podstawie dokumentu z dnia 09 lutego 2019 r., tj. panele „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały”, potocznie (...). Jednakże są to dwa odmienne produkty. Oba produkty tj. panele „(...) C. (...) L. (...) (...) L. Biały” oraz „(...) U. (...) L. (...) (...) D. L. W.”, potocznie (...) pomimo posiadanych części tożsamy parametrów takich jak: klasa ścieralności, grubość faktury, rodzaj powierzchni nie są tymi samymi produktami. Duża część parametrów (struktura, klasa użyteczności, klasa ścieralności, grubość, odporność na promienie UV) jest tożsama w przypadku obu produktów. Jednakże są też cechy odmienne obu produktów i są to częściowo cechy istotne.. Do nich należą : profil zamka, rozmiar panela, kolor. Cechy użytkowe oraz jakość obu gatunków paneli są określane według tych samych norm i wytycznych. Panele podłogowe o wzorze D. loft drewno bielone producenta E. linii C. i U. nie są tymi samymi produktami. Pomimo tych samych lub podobnych cech materiałowych produktów nie da się wykorzystać i wbudować zgodnie z zaleceniami producenta w jednym miejscu. Panele albo nie łączą się ze sobą, albo łączą się ze sobą w sposób odbiegający od warunków technicznych wykonania tzn. przy połączeniu dwóch linii paneli zawsze pozostaje szczelina, ponadto przy połączeniu paneli dwóch linii w jednym pomieszczeniu spowoduje powstanie odcięcia kolorystycznego na styku dwóch linii produktu. Pozwana dostarczyła powódce odmienny produkt od produktu zamówionego, gdzie nie ma możliwości połączenia ze sobą obu produktów .. (...) przypadku paneli dostarczonych przez pozwaną tj. paneli (...)C. (...) L. (...) (...) L. Biały”, potocznie (...) możliwe było ich wykorzystanie ale w oddzielnych pomieszczeniach. Jednakże w przypadku powierzchni występującej u powódki (położenie paneli bez listew progowych) ułożenie paneli z jednego pomieszczenia do drugiego jest niemożliwe. Rozbieżność wizualna obu produktów jest również zauważalna. Same panele nadają się do użytku z uwagi, iż cechy obu produktów tj. paneli C. i paneli U. są porównywalne. Różnice w kolorze paneli (...) (kolor z linii żółci z domieszką fioleto) i (...) (kolor z linii szarości) są do uchwycenia podczas normalnego, codziennego użytkowania. Oddzielne ułożenie paneli (...) i (...) w dwóch różnych pomieszczeniach jest zabiegiem wizualnym, który może w pewnym stopniu zniwelować różnicę kolorystyczną. Różnica kolorystyczna przy ułożeniu produktów (...) i (...) na dwóch różnych poziomach domu może być niezauważalna. Kolorystyka obu linii paneli tj. produkt (...) i (...) bez wątplenia jest różna. Oba produkty różnią się rysunkiem oraz kolorem. Jest to możliwe do zauważenia poprzez przyłożenie obu produktów do siebie, bez wykonywania dodatkowych badań.

Na piętrze nieruchomości powódki położonej w miejscowości Ł(...) zachodzi konieczność wykonania następującego zakresu prac w celu wykonania demontażu i montażu paneli podłogowych: demontaż istniejących listew podłogowych, demontaż istniejących paneli podłogowych (należy zdjąć panele podłogowe pozostawiając ułożony podkład pod panele), demontaż i ponowny montaż balustrady schodowej, ponowny montaż paneli podłogowych, montaż listew

przypodłogowych wraz z akrylowaniem górnej krawędzi listwy, wywóz i utylizacja istniejących paneli podłogowych oraz prace porządkowe.

Co do podkładu pod panele, nie ma potrzeby demontażu i montażu nowego podkładu. Demontaż paneli można przeprowadzić w taki sposób, żeby nie uszkodzić istniejącego podkładu. Można to wykonać przez prawidłową organizację prac, a mianowicie demontaż w pierwszej kolejności paneli w pokojach, a na samym końcu paneli w przedpokoju.

Co do konieczności demontażu barierki stwierdza się istniejącą dużą trudność w ułożeniu paneli przy istniejącej balustradzie, a zatem wskazany jest jej demontaż.

W świetle zebranego materiału dowodowego Sąd I instancji uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Sąd zwrócił uwagę, że powódka opierała swoje żądania na uprawnieniach kupującego konsumenta, wynikających z instytucji rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, argumentując, że w ten sposób należy traktować wydanie jej paneli nie zamówionych przez nią, a więc wadliwych.

W ocenie Sądu podana przez powoda podstawa prawna nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd powołał się na poglądy doktryny, w myśl których nie możliwe realizowanie uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne, jeżeli sprzedawca dostarczył kupującemu inną rzecz, niż by to wynikało z umowy – wówczas odpowiedzialność sprzedawcy powinna być oceniana w świetle reguł odnoszących się do niewykonania zobowiązań, nie jest też wykluczone stosowanie przepisów o błędzie.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że wystąpienie wad rzeczy sprzedanej stanowi w istocie nienależyte wykonanie zobowiązania sprzedawcy jako strony umowy sprzedaży.

Przy ocenie okoliczności związanych z niewywiązaniem się pozwanej z warunków zawartej umowy Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego J. S. z której wynika, że dostarczone powódce panele podłogowe oraz zamówione przez nią panele podłogowe pomimo posiadanych tożsamy parametrów takich jak: klasa ścieralności, grubość faktury, rodzaj powierzchni nie są tymi samymi produktami. Ponadto pomimo tych samych lub podobnych cech materiałowych produktów nie da się wykorzystać i wbudować w sposób wskazany przez pozwaną oraz przez producenta w jednym miejscu. Same panele nadają się do użytku z uwagi, iż cechy obu produktów tj. paneli C. i paneli U. są porównywane.

Sąd zwrócił uwagę, iż pozwana nie wywiązała się z warunków zawartej umowy, nawet po wniesieniu reklamacji przez powódkę i nie wydała powódce właściwych paneli, a co za tym idzie pozostawała w zwłoce w realizacji obowiązków umownych, co otwierało powódce możliwość odstąpienia od zawartej pomiędzy stronami umowy, co też powódka uczyniła składając oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży paneli w dniu 07.03.2018r.

W dalszej kolejności Sąd zwrócił uwagę, że obowiązkiem poszkodowanego było podejmowanie działań zmierzających do zminimalizowania szkody. Brak z jego strony takiego działania nie może zwiększać obowiązku odszkodowawczego osoby zobowiązanej do naprawienia szkody. Przyczynienie się wierzyciela do powstania większej szkody uzasadnia zmniejszenie odszkodowania należnego na podstawie art. 471 k.c.

Sąd wskazał, iż na powódce ciążył obowiązek prawidłowego zbadania rzeczy i stwierdzenia wad. W ocenie Sądu powódka, która nie zaniechała dalszych prac po stwierdzeniu niezgodności paneli z zamówieniem doprowadziła do zwiększenia zakresu doznanej szkody, za którą pozwana z uwagi na zerwanie związku przyczynowego nie ponosi odpowiedzialności.

W konsekwencji Sąd uznał za zasadne zwrot kosztów jedynie co do czynności pozostających w związku przyczynowym i funkcjonalnych z powstałą szkodą. Do kosztów tych Sąd w szczególności zaliczył koszt montażu paneli w wysokości 1.200 zł zgodnie z wezwaniem do zapłaty powódki oraz poniesione przez powódkę koszty demontażu paneli i barierki

w łącznej wysokości 1.245,61 zł (928,10 + 211,67 + 105,84 zł). W zakresie pozostałych kosztów w ocenie Sądu nastąpiło zerwanie związku przyczynowego albowiem do ich powstania przyczyniła się powódka, która nie zaprzestała układania paneli i generowania dodatkowych kosztów, pomimo iż stwierdziła, że pozwana dostarczyła jej odmienne panele niż te przez nią zamówione.

W konsekwencji Sąd w pkt. I wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.431,53 zł (1.200 zł + 3.985,92 zł + 1.245,61 zł).

O roszczeniu odsetkowym Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Skoro zatem pozwany nie kwestionował podanej przez powoda daty wymagalności roszczenia to Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty wskazanej w pkt. I wyroku od dnia 21 marca 2018 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo przy uwzględnieniu, że powódka wygrała postępowanie jedynie w 29% swojego pierwotnego roszczenia.

Powódka wniosła apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w części tj. co do pkt II i III i zarzucając mu naruszenie następujących przepisów:

a. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że powódka przyczyniła się do powstania szkody, w szczególności za sprawą błędnych ustaleń faktycznych związanych z przebiegiem procedury reklamacji, postępowaniem prac montażowych w domu powódki, pomijając okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, m.in. wstrzymania prac montażowych po wykryciu wady istotnej przedmiotu sprzedaży, zakresu prac wykonanych do chwili wykrycia wady istotnej (dostarczenia innych paneli) i zgłoszenia reklamacji z tego tytułu, wszczęcia postępowania o zabezpieczenie dowodu, gdyż wywołane działaniem pozwanej wstrzymanie prac utrzymujące się przez kilka miesięcy niekorzystanie wpływało na życie rodziny powódki, a zatem niewłaściwej oceny dowodu z przesłuchania świadka K. S., przesłuchania powódki oraz dokumentów zgromadzonych w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Olsztynie pod sygn. akt X Co 637/18, w szczególności treści postanowienia z dnia 12 kwietnia 2018 r. oraz opinii biegłego Ł.;

b. art. 556 k.c. w z w. z art. 556¹ § 1 pkt 1 oraz 2 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, iż w okolicznościach sprawy powódce nie przysługiwały uprawnienia z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej,

c. art. 560 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, iż powódce nie przysługiwało uprawnienie do odstąpienia od umowy z uwagi, że rzecz sprzedana ma wady,

d. art. 561¹ § 1 k.c. w zw. z art. 561³ k.c. przez niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że powódce nie przysługuje roszczenie o zwrot pełnych kosztów montażu i demontażu rzeczy sprzedanej, która ma wady, która została zamontowana,

e. art. 566 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że powódce nie przysługuje roszczenie o naprawienie szkody, którą poniosła zawierając umowę sprzedaży nie wiedząc o istnieniu wady,

podczas gdy,

- okoliczności sprawy uzasadniają przyjęcie odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej,

- powódka posiadała uprawnienie do odstąpienia od umowy sprzedaży wobec wykrycia wady istotnej- niezgodności wydanych paneli z umową,

- pozwana wobec skutecznego skorzystania przez powódkę z uprawnień z tytułu rękojmi zobowiązana jest do naprawienia szkody wywołanej sprzedażą rzeczy wadliwej, w tym zwrotu ceny sprzedaży, zwrotu kosztów montażu, demontażu oraz innych kosztów poniesionych z uwagi, że zawarła umowę nie wiedząc o istnieniu wady.

f. art. 471 k.c. w zw. z art. 494 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 361 § 1 k.c. oraz art. 362 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że powódka przyczyniła się do zwiększenia szkody, nie podjęła działań zmierzających do zminimalizowania szkody, co uzasadnia odpowiednie zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody przez pozwaną, oraz przez ich nieprawidłowe zastosowanie, polegającą na przyjęciu przez Sąd pierwszej instancji, że brak jest adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy działaniem pozwanej (niewykonaniem umowy sprzedaży zamówionych paneli podłogowych), a szkodą poniesioną przez pozwaną w zakresie kosztów wynikających z czynności powódki po zakończeniu postępowania o zabezpieczenie dowodu.

podczas gdy,

- powódka po wykryciu wady istotnej (wydania produktu innego niż zamówiony) wstrzymała prace montażowe,
- powódka bez zbędnej zwłoki wszczęła procedurę reklamacyjną oraz wobec negatywnego rozpatrzenia reklamacji przez pozwaną, odstąpiła od umowy - żądając zwrotu świadczenia i zwrotu kosztów ich montażu,

ponadto powódka wszczęła procedurę zabezpieczenia dowodu, zmierzając do zgromadzenia istotnego materiału dowodowego, gdyż utrzymujący się stan uniemożliwiał zamieszkanie rodziny powódki na poddaszu ich domu, dalsze przebywanie pięcioosobowej rodziny, w tym dwójki trójki nastolatków, na parterze ich domu, które nie posiada wyodrębnionych pomieszczeń, a zatem nie posiada pomieszczeń, gdzie byłaby zachowana intymność domowników, znacznie utrudniała im życie rodzinne.

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła :

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt II oraz zasądzenie od pozwanej(...) sp. z o.o. w O. na rzecz powódki A. S. dodatkowo kwoty 10 322,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 marca 2018 r. do dnia zapłaty,
2. zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt III oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, według norm przepisanych, oraz zmianę rozstrzygnięcia w zakresie zwrotu wydatków, wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa, przez odstąpienie od ich ściągnięcia od powódki.
3. Zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji, według norm przepisanych.

z ostrożności procesowej

4. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie do ponownego rozstrzygnięcia Sądowi pierwszej instancji, tym pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania drugoinstancyjnego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

Sąd Okręgowy akceptuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, jednakże nie zgadza się z ich oceną prawną.

Przede wszystkim sąd odwoławczy podziela pogląd wyrażony w doktrynie, w myśl którego koncepcja braku zgodności z umową w rozumieniu art. 556 i 556¹ KC obejmuje także świadczenie innego przedmiotu niż uzgodniony między stronami. Za takim rozwiązaniem przemawiają zarówno argumenty funkcjonalne, jak i geneza oraz podstawowe założenia legislacyjne przyjętej reformy. Na gruncie dyrektywy 1999/44/ WE kwestia ta także nie jest jednoznacznie rozstrzygnięta i stanowi przedmiot kontrowersji. Jednak z uwagi na genezę dyrektywy i jej genetyczne powiązanie z Konwencją wiedeńską, która poddaje zarówno niewykonanie, jak i nienależyte wykonanie zobowiązania

jednolitemu reżimowi, można twierdzić, że z chwilą przyjęcia świadczenia przez kupującego także na gruncie dyrektywy 1999/44/WE świadczenie aliud jest traktowane jako niezgodność towaru konsumenckiego z umową. Szczególny reżim odpowiedzialności z tytułu rękojmi na tle ogólnych przepisów o niewykonaniu i nienależytym wykonaniu zobowiązania ma swoje źródło w doniosłości aktu przyjęcia świadczenia. Z chwilą przyjęcia świadczenia następuje wykonanie zobowiązania, a jeżeli świadczenie to nie odpowiada treści zobowiązania, pojawia się reżim odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania, w tym rękojmi. Przyjęcie świadczenia przez kupującego (wierzyciela) nie jest bowiem jedynie czynnością faktyczną. Należy przyjąć, że jest to także czynność prawna łącząca się z akceptacją przyjętego świadczenia. Skoro kupujący nie odrzucił świadczenia, oznacza to, że rzecz przeszła z jego strony wstępną weryfikację. W przeciwnym razie powinien on odmówić przyjęcia świadczenia. Szczególne znaczenie aktu przyjęcia rzeczy jest widoczne na gruncie art. 557 § 2 KC, stanowiącego, że kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi rzeczy oznaczonych co do gatunku, gdy wiedział o wadzie w chwili wydania rzeczy. Przepis ten przywiązuje szczególną rolę do przyjęcia świadczenia, nakładając na kupującego – pod rygorem utraty uprawnień z tytułu rękojmi – powinność odmowy przyjęcia świadczenia. Stanowi on również wyraz przyjętego w KC stosunkowo ostrego podziału między fazą powstania zobowiązania i przyjęciem świadczenia przez kupującego a sytuacją powstałą po tym przyjęciu. Istnieje oczywiście możliwość, że chwila wydania rzeczy w rozumieniu art. 557 § 2 nie będzie tożsama z chwilą przejścia ryzyka, a – zgodnie z art. 559 KC – właśnie chwila przejścia ryzyka jest rozstrzygająca dla powstania roszczeń z tytułu rękojmi. Jednak system jako taki został oparty na założeniu wynikającym z art. 548 § 1 KC, czyli że to wydanie rzeczy jest miarodajną chwilą dla przejścia ryzyka. To, iż strony mogą ustalić inną chwilę dla przejścia ryzyka, nie zmienia podstawowych założeń konstrukcji opartej na tym, że wydanie rzeczy i przyjęcie świadczenia przez kupującego stanowi podstawową granicę rozdzielającą odpowiedzialność z tytułu rękojmi i odpowiedzialności opartej jedynie na regułach ogólnych. Trudno zatem przyjąć, że świadczenie aliud, które zostało przyjęte przez kupującego, mogłoby być dalej uważane za niewykonanie zobowiązania, a nie jedynie wadliwe spełnienie świadczenia. Rozstrzygająca dla zaakceptowanej przyjętej tu konstrukcji jest ocena, czy kupujący rzeczywiście przyjął świadczenie. W sytuacji spełnienia świadczenia, które z przedmiotem sprzedaży w sposób rażący nie ma nic wspólnego, w przypadku braku wyraźnego oświadczenia po stronie kupującego, należy wyjść z założenia, że kupujący nie przyjął świadczenia, jeśli jego zachowanie w sposób wyraźny nie prowadzi do odrębnego wniosku.

Opowiedzenie się za stanowiskiem, z którego wynika, że spełnienie świadczenia wymaga dla swoich skutków złożenia oświadczenia woli i w ten sposób wyznacza także granicę między niespełnieniem świadczenia w ogóle, a nienależytym spełnieniem świadczenia, tj. zaakceptowanie umownej teorii spełnienia świadczenia prowadzi w konsekwencji także do stosowania ogólnych przepisów o czynnościach prawnych także do przyjęcia świadczenia. Będzie to oznaczało, że w sytuacji przyjęcia świadczenia stanowiącego aliud, kupujący stoi przed wyborem – może uchylić się od skutków oświadczenia woli o przyjęciu świadczenia, powołując się na błąd dotyczący treści spełnienia świadczenia rozumianego jako czynność prawna, może też jednak sięgnąć do uprawnień z tytułu rękojmi (por. F. Zoll, Rękojmia. Odpowiedzialność sprzedawcy, Rozdział II Pojęcie wady, wyd. el. 2018, Legalis).

Tym samym wyrażona w art. 556 KC koncepcja wady – rozumianej jako niezgodność towaru z umową – oznacza, że pojęcie wady obejmuje wszystkie sytuacje gdy świadczony przedmiot nie wykazuje cech, jakie są wymagane w świetle art. 556¹ KC. Jest to zatem ujęcie od strony negatywnej. Oznacza to, że cała grupa przypadków gdy nie wyłączone są przesłanki negatywne braku zgodności towaru z umową stanowi wadę. Świadczenie aliud pojęciowo mieści się w pojęciu wady. Nie jest to przypadek, a wyraz szerokiego ujęcia zakresu odpowiedzialności z tytułu rękojmi. Trzeba pamiętać, że w ślad za szerokim ujęciem pojęcia wady zmodyfikowane zostały także przepisy regulujące uprawnienia z tytułu rękojmi. Stąd też świadczenie aliud oraz świadczenie wadliwe nie powinny być traktowane w sposób odmienny.

Jest to rozwiązanie, które nakłada na kupującego wymóg pewnej staranności przy przyjęciu świadczenia. Kupujący powinien odmówić przyjęcia świadczenia, które nie odpowiada treści zobowiązania, jeśli chce wykonywać ogólne uprawnienia wynikające z naruszenia zobowiązania¹¹⁰. Po przyjęciu świadczenia jego sytuacja nie zmienia się jednak w sposób rewolucyjny, ponieważ dysponuje on, choć pod nierestryktywniejszymi przesłankami, podobnym zestawem uprawnień (rozszerzonym o niektóre uprawnienia, jak np. obniżenie ceny). Dlatego ostatecznie należy się opowiedzieć

za objęciem także świadczenia innego przedmiotu niż uzgodniony pojęciem wady (rozumianej jako niezgodność rzeczy z umową) w rozumieniu art. 556 i 556¹ KC.

Powodowie wywodzili swoje roszczenie z przepisów o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej.

W związku z powyższym należało ustalić czy ich odstąpienie od umowy było skuteczne.

Przesłanki odstąpienia od umowy sprzedaży w wypadku, gdy rzecz sprzedana jest wadliwa reguluje art. 560 k.c. Stosownie do § 1 tego artykułu, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.

W niniejszej sprawie wadliwość zakupionych paneli została potwierdzona opinią biegłego, z której wynika, iż zamówione przez powódkę panele różnią się od tych które zostały jej dostarczone przez pozwaną.

Powódka przed złożeniem oświadczenia o odstąpieniu od umowy korzystała z uprawnień z rękojmi. Pozwana nie uznała jednak reklamacji wskazując, iż towar nie ma wad. Zaproponowała co prawda, że przyjmie zakupiony towar, ale jedynie w postaci nierozpakowanych i nieuszkodzonych czystych paneli (k 21, 33). Po złożeniu przez powódkę oświadczenia o odstąpieniu od umowy pozwana nie skorzystała z kontraprawienia do wymiany rzeczy.

W tych okolicznościach wypełniona została dyspozycja art. 560 § 1 k.c., co nakazuje uznać oświadczenie powódki o odstąpieniu od umowy za skuteczne.

Oświadczenie o odstąpieniu od umowy wzajemnej ma charakter kształtujący prawo, którego skutkiem jest zniweczenie umowy ex tunc i zwrot wszystkiego, co w jej wykonaniu zostało świadczone (art. 494 k.c.).

Po stronie powódki zaktualizowało się także uprawnienie zawarte w art. 566 § 1 k.c.

Stosownie do powyższego, jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy albo obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

Zgodnie z powołanym uregulowaniem kupującemu, obok uprawnień z tytułu rękojmi, przysługują roszczenia odszkodowawcze na zasadach ogólnych. Do zasad tej odpowiedzialności ma zastosowanie art. 471 k.c. który stanowi, że dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Pozwana takich okoliczności nie wykazała.

Ustalając wysokość tych prac Sąd Okręgowy oparł się na opinii biegłego J. S., nie podzielając jednak zasadności uwzględnienia w kosztorysie niektórych pozycji żądania strony apelującej. Podkreślić wypada, że skuteczność odstąpienia od umowy odnosi się do jej całości, stąd brak było podstaw do miarkowania odszkodowania odnośnie prac wykonanych przed i po dacie zgłoszenia reklamacyjnego.

Niewątpliwie powódce należał się zwrot kosztów demontażu paneli w łącznej kwocie 1.015,06 zł netto (poz. 1 i 2 kosztorysu z k. 285). Do prac związanych z wymianą paneli należała również wymiana listew przypodłogowych i akrylowanie ich krawędzi. Koszt tych prac wyniósł łącznie 2.109,37 zł netto (poz. 5 i 6 wspomnianego kosztorysu).

W zakres szeroko pojętego odszkodowania obejmuje nadto zwrot kosztów wyniesienia i wniesienia mebli oraz rzeczy osobistych – 1.128,90 zł netto, a także wywiezienia materiałów rozbiórkowych – 292,83 zł netto (poz. 8, 9, 12 kosztorysu). Skoro usunięcie i ułożenie paneli wiąże się z koniecznością demontażu i ponownego montażu balustrady, powódce przysługuje zwrot związanych z tym kosztów w kwocie 317,51 zł netto (poz. 10, 11 kosztorysu). Za niezbędne koszty należało uznać również koszty sprzątnięcia (mycia podłóg) – 261,91 zł netto (poz. 7 kosztorysu). Oczywistym jest bowiem, że prace związane z układaniem paneli powodują konieczność sprzątnięcia po nich.

Odnosząc się do kosztów ponownego ułożenia podłogi, Sąd Okręgowy uznaje za celowe ograniczenie odszkodowania do kwoty 1.824,36 zł netto, stanowiących wartość robocizny i sprzętu netto (poz. 3 i 4 kosztorysu z k. 280, poz. 3 i 4 kosztorysu z k. 285). Powódka zdaje się nie zauważać, że fakt odstąpienia od umowy sprzedaży paneli, skutkuje obowiązkiem zwrotu przez strony wzajemnych świadczeń odnoszących się do częściowego terminowania stosunku prawnego. Powódka uprawniona zatem była do domagania się zwrotu kwoty jaką uiściła za zamówione panele w wysokości 3.985,92 zł brutto. Tymczasem koszt nowych paneli wynikający z opinii biegłego zamyka się kwotą 5.212,11 zł brutto, przenosząc znaczenie wartość wskazaną w umowie. Powódka w żaden sposób nie wykazała, by od momentu zawarcia umowy do chwili obecnej nastąpił wzrost cen paneli, który mógłby ewentualnie prowadzić do uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego w zakresie przewyższającym wartość desek wskazaną w umowie.

Nadto w ocenie sądu odwoławczego bezzasadnym jest domaganie się przez powódkę kosztów związanych z przygotowaniem powierzchni ścian do malowania z poszpachlowaniem ubytków oraz jednokrotne malowanie ścian.

Jak wskazał biegły, z uzyskanych od męża powódki informacji wynika, że być może zamontowane w przyszłości listwy będą wyższe aby zakryć miejsce położonego silikonu. Sąd Okręgowy miał na uwadze wynikający z treści art. 354 § 2 KC obowiązek współdziałania – przy wykonywaniu zobowiązania – w równym stopniu wierzyciela i dłużnika. Każdy z nich powinien baczyć na uzasadniony interes kontrahenta. Skoro usunięcie szkody nie wymaga koniecznie malowania ścian, za nienależny powódce uznano koszt robót z poz. 13 i 14 kosztorysu z k. 285, albowiem nie tylko bezzasadnie zwiększa to obowiązek odszkodowawczy, ale dodatkowo wyliczenie biegłego nie uwzględnia zakresu amortyzacji pokrycia powierzchni, która nie powinna być pomijana w okolicznościach faktycznych sprawy.

Reasumując łączna wartość powyższych prac koniecznych do usunięcia szkody wynosi 6.949,94 zł. netto. Kwotę tą należało podwyższyć o 8% podatek VAT tj. kwotę 556 zł, co daje sumę 7.505,94 zł.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby powódka była uprawniona do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Za słuszne zatem należy uznać zarzuty apelacji dotyczące nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd Rejonowy kwot bez podatku VAT jako podstawy częściowego uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego.

Ostatecznie należna powódce kwota wynosi łącznie 11.491,86 zł (3.985,92 zł +7.505,94 zł).

Sąd I instancji zasądził na rzecz powódki kwotę 6.431,53 zł a zatem Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok zasądzając dodatkowo na rzecz powódki 5.060,33 zł ponad zasądzoną przez Sąd I instancji kwotę. Odsetki ustawowe za opóźnienie od tej sumy należą stronie powodowej od dnia 24 października 2019 r., tj. od ósmego dnia po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu z załącznikami (art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c.). Wypada bowiem zauważyć, że we wcześniejszej korespondencji powódka domagała się od pozwanej jedynie zwrotu sprecyzowanych kosztów samych paneli i ich montażu, nie wskazując kwotowo żądania odszkodowawczego. W okolicznościach sprawy nie sposób zatem mówić o opóźnieniu pozwanej w spełnieniu pozostałej części roszczenia przed doręzeniem odpisu pozwu.

Konsekwencją uwzględnienia apelacji była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu za pierwszą instancję, wyliczonych wedle dyspozycji art. 100 zd. 1 k.p.c.

Powódka ostatecznie wygrała postępowanie w 51,41 %. Poniosła koszty w łącznej kwocie 6.535 zł. Zatem przysługuje jej zwrot kosztów w wysokości 3.359,64 zł. Pozwana wygrała sprawę w 48,59 % a zatem przysługuje jej zwrot kosztów

w wysokości 1.749,24 zł. Z potrącenia tych kwot wynika, że pozwana obowiązana jest uiścić na rzecz powódki kwotę 1.610,40 zł.

Zmiana proporcji, w jakich strony utrzymały się ze swoim stanowiskiem procesowym, implikowała również koniecznością zmiany rozstrzygnięcia, dotyczącego obowiązku pokrycia przez stronę pozwaną nieuiszczonych kosztów sądowych, które w niniejszej sprawie wyniosły 1.572,16 zł. (art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. 100 zd. 1 k.p.c.).

Wobec powyższych rozważań i z mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w wyżej wskazanym zakresie, oddalając apelację w pozostałej części (art. 385 k.p.c.).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego stanowił art. 100 zd. 1 k.p.c. Powódka wygrała apelację w 49 %, zaś jej koszty wyniosły 2.250 zł, stąd należne jej koszty to iloczyn tych wartości, tj. kwota 1.249,50 zł. Koszty pozwanej wyniosły 1.800 zł, zatem należy jej się zwrot 918 zł (1.800 zł x 51%). Tym samym zasądzono na rzecz powódki różnicę tych kosztów.

Bożena Charukiewicz Jacek Barczewski Krystyna Skiepmo